Ч. 145 Субота 29 червня (11 липня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Віче католицке.

На вчерашнім повнім засїданю віча предсїдатель кн. Ад. Сапіга відчитав телеґраму від Є. Сьвят. Папи слїдуючого змісту:

„Сьвят. Отець витає віче католиків Поляків і Русинів веселим і черделним умом а вирази поклону і любови зволив приняти як наймилїйше, за що дякуючи після заслуги заявляє заразом особливу прихильність обом народностям; удїляє всїм апостольского благословения, в тім чого сам Бог зволив ласкаво поцастити і дати вам на ваш пожиток, щоби то сповнило ся при вашій неутомимій працї“.

О. пос. Хотковский виголосив опісля довшу бесїду о родинї християньскій. Бесїдник розпочав від Римлян і Греків доказуючи як сьвятим було у тих народів житє родинне а відтак зазначивши, що переворот суспільний грозить тепер всїм краям і народам, представив ідеал християньскої родини. — По тім секретарі вічеві відчитали поодинокі резолюциї ухвалені в секциях а опісля п. Каз. Хлаповский говорив о поєдинку і сказав, що скоро церков признала поєдинок злочином, то для католика повинно то вистати. Бесїдник вказав також на той рух против поєдинків, який настав в послїдних часах в Німеччинї.

О. др. Кл. Сарницкий мав відтак довший відчит з історії унії берестейскої і о дїяльности епіскопа Терлецкого. Бесїдник вказав на то, що від 1596 р. унїя стала чим раз більше розвивати ся. В 1712 р. приступило до унїї братство Ставропигії. Правительство польске було прихильне унії. Правда, що дехто із шляхти рускої перейшов на латиньский обряд, але то були поодинокі случаї і з католицкого становища без страти. Нинї житє в унії стоїть далеко висше як в православію в Росиї. Не брак і там красних церков та величавого обряду, але брак животворячого духа, бо все вкриває ледова мертвота, що признають навіть росийскі писателї.

По промові селянина Скварн вибрано на внесенє ґр. Щас. Козебродского виконуючими ухвали віча комісарями через акламацию пп. дра Т. Пілята, кн. Вол. Сапігу і дра Ст. Федака, а ґр. Козебродский подякував відтак комітетови вічевому за єго заходи.

Наконець промовив ще Впреосьв. Архієп. Ісакович і в довшій краснїй бесїдї зазначив цїли і пожиток віч католицких та просив присутних, щоби послухали єго, старця стоячого над гробом, і приняли єго осторогу і науку. В торжественнім одушевленю підняв бесїдник руки до неба і виголосив приреченє віри і витревалости в нїй. Всї стоячи слухали тих слів, а припали на колїна, коли достойний архіпастир став молити ся о благословенє і коли другі архіпастирі удїлили присутним благословеня.

Наконець промовив ще предсїдатель віча кн. Сапіга, а подякувавши присутним за їх участь закрив віче.

Засїданє секций

В секциї для науки і штуки ухвалено резолюцию, в котрій висказано бажанє, щоби в школї штук красних в Кракові і в школї промисловій у Львові заведено науку малярства церковного і установлено стипендиї для артистів, що хотїли би образувати ся в малярстві церковнім, — а відтак, щоби замовлюване творів штуки, що мають бути поміщені в церквах, відбувало ся о скілько можна за посередництвом товариства штук красних. — По полудни в середу вела ся дискусия о потребі заведеня реформи музики в церквах латиньского обряда і заведеня для орґаністів сьвідоцтв кваліфікацийних.

В секциї шкільній о. Ґнатовский реферував в справі католицкого характеру школи. О. Пехнїк з Тарнова зазначив, що учителї жидівскої релїґії ширять межи своїми учениками фанатичну ненависть до християн. Промавляли ще о. Крехович, о Цеґельский і др. Ухвалено остаточно резолюциї: 1) Щоби вихованє молодежи було перенятє духом релїґійним; — 2) щоби з законодавства шкільного і практичних відносин школи усунено все, що противить ся науцї церкви або може єї вязати; — 3) щоби школа мала характер віроісповідний, значить ся, щоби молодїж всїх трох обрядів образувала ся окремо від иновірцїв. Опісля проф. Ямроґевич реферував о впливах, дїлаючих на молодїж поза школою. Ухвалено резолюциї, висказуючі бажанє що-до опіки над молодїжию шкільною, що-до інтернатів, продажи ученикам злих книжок і образків і що-до учащаня молодїжи до театрів.

---

39)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

В тій хвили на брехіт чотирох псів, що пустили ся на подорожних вийшов з хати чоловік, дуже милого вигляду, в віцї около пятьдесятьох лїт. За ним ішло єго пятьох синів; хороші і сильні хлопцї разом з своєю матерію, високою і дуже товстою женщиною. Легко було догадати ся, що той чоловік окружений численною і здоровою родиною, що мешкав в будинках ще нових, серед сьвіжо пооранних піль, був ірляндским кольоністом, котрого нужда вигнала з рідного краю в сьвіт за море, щоби виглядав собі маєток і щастє.

Не знаючи навіть до кого говорить, повитав він подорожних тими словами:

— Витайте чужинцї і будьте гістьми під дахом Падді О'Мура.

— То ви Ірляндець? — спитав Ґленарван, беручи руку, котру єму подав кольоніст.

— Я був Ірляндцем — відповів Падді О'Мур. — Тепер я Австралїєць. Ходїть панове близше, прошу. Ким би ви не були то той дім ваш.

Треба було приймити такі чемні запросини. Лєді Єлена і міс Ґрант війшли до хати з Ірляндкою, а тимчасом сини кольоніста помагали подорожним здоймати з себе рушницї і инші мисливскі прилади.

Цїлу долину хати займала обширна і ясна комната, сьвіжо збудована з деревляних клецїв. Обставу становило кілька лавок помальованих і впущених в стїни, кілька стільцїв без поруча, дві дубові скринї повні начиня з білої глинки і міди — та широкий і довгий стіл, при котрім могло вигідно засїсти яких двайцять осіб.

Подали обід. Довкола вази з росолом розставлені були на столї полумиски з воловою печенею, з бараниною, виноградом і помаранчами. Всього було повно. Господарі були такі милі, стіл так богато заставлений і так принадливо виглядав, що тяжко було не засїсти до обіду. Челядь прийшла також до стола з господарями. Падді О'Мур вказував рукою на місця призначені для гостий.

— Я вас надїяв ся, панове, і ждав на вас — сказав кольоніст до льорда Ґленарвана.

— Ви ждали на нас? — спитав льорд зачудований.

— Жду все на гостий — відповів Ірляндець.

Відтак поважним голосом серед стоячої з поважанєм дружини відмовив католицку молитву перед обідом. Лєді Єлена була зворушена тою простотою обичаїв і бачила по своїм чоловікови, що й він подїляє єї гадки.

За обідом навязала ся загальна розмова. Ірляндцї такі близькі сусїди Шкотів! Ріка Кляйд широка лише на кілька сяжнів дїлить Анґлїю від Шкотиї о много більше, як двайцять-милевий канал Ірляндский, що відділює стару Каледонію від зеленого Ерину. Падді О'Мур оповів свою історию — історию всїх еміґрантів, котрих нужда вигнала з власного краю. Богато з них іде сьвітами глядати щастя, а находять лише журбу і недолю. Тодї жалують ся на судьбу, замість на власну непорадність, лїнивство і злі норови. Хто жие смирно, ощадно і витревало працює, тому поводить ся і той доходить до маєтку.

Як раз таким був Падді О'Мур. Вийшов з Дундальк, де умирав з голоду, добив ся з цїлою родиною до Австралїї, погордив заробками гірників, а взяв ся вправдї до менше вдячної, але за те певнїйшої працї рільника. Приїхав до Аделяйди і два місяцї пізнїйше розпочав нове житє, а небавом був вже заможним чоловіком.

Цїла полуднева Австралїя подїлена на осади, що обіймають по вісїмдесять акрів (120 морґів) землї. Такі паї дає правительство кольоністам, а кождий трудящий рільник може заробити на удержанє і ще щось відложити.

О тім знав Падді О'Мур. Богато допомагало єму знанє аґрономії. Жив, щадив, продавав з зарібком свої рільні продукти — і з ірляндского селянина вийшов на властителя хорошого фільварку, а хоч працював на своїм новім господарстві всего два роки, то мав вже пятьсот акрів землї, управленої своєю власною працею і пятьсот штук худоби. З невільника, яким був в Европі, став независимим паном і до того в краю найсвобіднїйшим на цїлій земли.

По полудни реферував дир. М. Барановский в справі науки релїґії в школах всїх катеґорий і службового становища катехитів. П. Маньковский виступив против складаня іспиту з релїґії при матурі. В дискусиї забирали голос між иншим о. Струтиньский, о. Веселий і о. Рабій, а відтак ухвалено резолюциї, домагаючі ся, щоби релїґія у всїх заведенях виховавчих була предметом іспиту зрілости, та щоби становище духовеньства яко катехитів, а становище учителїв жидівскої релїґії були окремо означені. — В справі книжок шкільних ухвалено в четвер резолюциї, маючі на цїли усунене всего з підручників шкільних і бібліотек для молодежи, що могло би шкідливо на молодїж впливати. О. Юґан реферував відтак о практиках релїґійних. Ухвалено резолюциї, щоби катехити всїх шкіл старали ся попри істнуючі вже практики релїґійні завести ще й нові, відповідні для молодежи, щоби родичі і опікуни піддержували в молодежи духа релїґійного, та щоби учителї і сьвітскі управителї піддержували змаганя катехитів. Ухвалено також резолюцию, щоби молодїж академічна брала як найширшу участь в житю католицкім.

Перегляд полїтичний.

З Будапешту доносять, що Є. Вел. Цїсар запросив королїв румуньского і сербского на торжественне отворене перекопу Зелїзної брами на Дунаю.

Дня 15 с. м. приїдуть до Відня угорскі мінїстри для веденя дальших переговорів угодових.

З Туреччини доносять знов алярмуючі вісти. Так доносять з Константинополя, що там наспіла вість, після котрої турецкі залоги в Джеддах, Мецї і Таіфі збунтували ся. Єсть обава, що той бунт вилине і на Бедуїнів. Коло Діярбекіра зібрало ся около 60.000 Курдів, котрі рабують і палять турецкі села.

На Кретї має бути трохи спокійнїйше, а то длятого, що ворохобники, побачивши рішучу волю держав европейских недопустити до дальших непокоїв, стратили охоту і мабуть готові вже пристати на предкладані їм концесиї. Все зависить тепер від Порти, бо скоро би лиш Порта не взяла ся рішучо до переведеня того, що від неї зажадали амбасадори держав европейских, то ворохобня готова би вибухнути на ново і то ще на більші розмірі.

В Букарештї розпічне ся з початком серпня скандальний процес против тамошного православного митрополита і примаса Румунії обжалованого о крадїж, підроблюване документів і неморальні злочини. До процесу покликано 40 сьвідків з висших кругів суспільности. Митрополит, котрого вже давнїйше здеґрадовано сидить тепер в монастири.

Новинки.

Львів дня 10 липня 1896.

— **Іменованя.** П. Мінїстер віроісповідань і просьвіти іменував дійстними учителями заступників учителїв при мужеских семинариях учительских: Ів. Селецкого в Самборі там-же, Володисл. Петрицкого в Ряшеві при тій-же семинариї, Стан. Вільгу і Казим. Антосевича в Коросні при тій самій семинариї і Болесл. Лазарского в Тарнові.— Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів іменувала почтмайстрами: в Сїняві експедитора Ів. Рібенбавера, в Буківску експедиента з Соколівки Фр. Бучковского, в Східници Володим. Куницкого експедиента з Дублян, в Криници Брон. Дембиньского почтмайстра з Любачева, в Любачеві Люб. Кульчицкого почтмайстра зі Східницї, в Хоросткові Володисл. Остафильского експедиента з Вільшан, в Перемишли на Засаню Ник. Скірку експедиента з Триньчи; дальше іменувала ц. к. Дирекция почт експедиентами: в Спасї Вас. Кушпірова експедитора, в Дублянах Юл. Рутковску експедиентку з Ржегоцини, в Боринячах Мар. Маркес експедиентку з Устерік, в Соколівцї коло Ожидова Мар. Осташевску експедиентку в Сущинї, в Дунїлисках експедитора Стан. Штехера, в Дунаєві Пав. Тешпара експедиента з Шинвалду, в Куровичах експедитора Евг. Клеменсевича, в Гійчім пенс. учителя народного Стеф. Колпачкевича, в Ворохті на двірци начальника стациї Йос. Кулика, в Рускім селї експедитора Стан. Кублина, в Триньчи почтмайстра з Перемишля на Засаню Ів. Матияса, в Сїхові на двірци начальника стациї Фр. Смичиньского, в Горожаннї великій вдову по ц. к. респіциентї скарбовім Мих. Чемериньску, в Ржегоцинї експедиента з Грабової Кар. Ельнайна, в Конюхах експедиентку Стан. Макогоньску, в Монастири Ем. Ясельску, в Сороцку вдову по грекокат. пароху Йос. Івасечко, в Гарклювій вдову по приватнім офіциялїстї Йос. Олькишевску, в Олешові експедиторку Соф. Мазярску, в Закопанім експедигора Теод. Бунду, в Тяжеві на двірци начальника стациї Леоп. Ріпецкого, в Конюхові на двірци начальника стациї Альфр. Штравса, в Гочви експедиторку Мар. Хлопецку, в Домбю коло Добчиць експедиторку Володисл. Пйотровску, в Бодаках Мих. Коляпковского, в Липнику коло Бялої гр. Ад. Коморовского, в Новосїльцях-Гнївош начальника стациї Фр. Леноха, в Ясїнцї Мар. Пилецку. Посаду ц. к. стайничого в Бродах надала дирекция почт Емі Штайнсберґ.

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів позволила на заміну місць службових асистентам почтовим: Фел. Геленякови в Коломиї і Казим. Кавтому в Дрогобичи.

— **Нові уряди телєґрафічні** будуть отворені з днем 10 липня с. р. в Лопатинї і Топорові, повіта брідского, при істнуючих там урядах почтових.

— **Торжество 300-лїтного ювилею Унії берестейскої** і духовна місия відбудуть ся в Теребовли — як нам звідтам пишуть — в днях 14, 15 і 16 липня. На ті дни надав сьв. Римский Престол для теребовельскої церкви повний відпуст на вічні часи для хвали Божої і для звеличеня нашого обряду.

— **Самоубийства.** Якось перед двома місяцями доносили ми о самоубийстві будівничого Володислава Богуславского, що мешкав у Відни. Причиною самоубийства було нещасливе пожите родинне з жінкою Єленою, котра терпіла на сильний нервовий розстрій. В хвили, коли Богуславский застрілив ся в ваґонї в дорозї з Зальцбурґа до Відня, жили обое супруги окремо. Богуславска на вість о виїздї чоловіка дістала ще сильнїйших нападів нервових, а коли дійшла єї вість о его самоубийстві, майже цїлком збожеволїла. Она спершу лїчила ся в Кальтенляйтґебен під Віднем, але що лїчене не мало успіху, то вернула до Відня до свого давного мешканя при Мариягільферштра-

---

Коли Падді О'Мур скінчив своє оповіданє бажали єму гостї щиро і сердечно дальшого поводженя. Кольонїсть надіяв ся також почути історию своїх гостий, але не питав їх о то і ждав що самі скажуть. Ґленарван мав власний інтерес в тім, щоби розпочати розмову о *Дункані*, о тім що корабель стоїть коло пригірка Бернуїлї і о своїх намірах та подорожи. Однако як практичний чоловік, що іде просто до мети, спитав насамперед Ірляндця, чи не знає він чого о розбитім корабли *Брітанния*.

Відповів Падді О'Мура не дуже єго потїшила. Нїколи не чував о такім корабли. Від двох лїт не заблукав ся ще нї один корабель в ті сторони нї висше нї низше пригірка, а що *Брітанния* розбила ся пред двома роками, отже вже тоді як він тут був, то міг цїлком певно говорити, що нещастний Ґрант і єго товариші не були нїколи в тій части Австралїї.

— А тепер, мильорде, позвольте, що я вас запитаю, в якій гадцї ви мене о то питаєте?

Тоді оповів Ґленарван кольонїстови цїлу історию документу, подорож свого яхту і всї заходи, щоби віднайти капітана Ґранта. Не укривав також того, що Ірляндець своїми словами нищив мимоволї найдорожші его надії і що переставав вірити, щоби можна було ще натикнути ся на слїд капітана Ґранта.

Ті слова льорда Ґленарвана діткнули прикро всїх слухателїв. Очи Роберта і Мариї Ґрант зайшли сльозами. Паґанель не мав вже слів потїхи або надії. Джон Менґлїс не міг укрити свого жалю. Вже розпука обіймала серця тих честних людий, котрі пустили ся з такою благородностию в далеку дорогу до ріжних диких країв, коли нагле роздали ся ті слова:

— Мильорде, подякуйте Богу! Коли капітан Ґрант ще жиє, то певне жиє на австральскій земли!

VII.

Ертон.

Ті слова викликали величезне зачудованє. Ґленарван зірвав ся з свого стільця і відтрутивши его спитав:

— Хто то сказав?

— Я — відповів один з челяди Падді О'Мура, що сидїв при кінци стола.

— Ти, Ертоне? — спитав кольонїст не менше як і сам Ґленарван зачудований.

— Я — відповів Ертон голосом зворушеним, але певним: Я Шкот, такий самий як і ви мильорде; я один з моряків корабля *Брітанния*.

То заявленє дивно потрясло всїми присутними. Мария Ґрант напів млїючи зі зворушеня, напів умираючи з радости, упала в обійми леді Єлени. Джон Менґлїс, Роберт і Паґанель зібрали ся зі своїх місць і підбігли до того чоловіка, котрого Падді О'Мур назвав Ертоном.

То був може сорокпятьлїтний чоловік, на вид понурий і мрачний, а єго очи крили ся під густими бровами. Мимо того що був сухий, мусїв мати незвичайну силу. Мав лише шкіру і кости, то єсть, як кажуть Шкоти, не тратив часу на тученє свого тїла. Ріст середний, плечі широкі, постава певна, лице інтелїґентне і енерґічне користно за ним промавляли мимо трохи острих черт. Ту симпатию збільшували ще сьвіжі слїди нужди, вириті на єго лици. Видко було що мусїв богато і довго терпіти, хоч як здавало ся був чоловіком спосібним перенести а навіть побороти всякі терпіня.

Таке враженє зробив він від першого разу на льорді Ґленарвані і єго товаришах. Ґленарван закинув єго питанями, на котрі Ертон відповідав; очевидячки оба були перенятї однаковим враженєм.

Тому й перші питаня Ґленарвана були безладні і немов мимовільні.

— То ви один з тих нещастних моряків? — спитав.

— Так, мильорде, я був кватирмайстром на корабли капітана Ґранта — відповів Ертон.

— І ви виратували ся разом з ним, коли вам корабель розбив ся?

— Нї, мильорде, нї. В тій страшній хвили був я з ним розлучений. Мене вхопила филя з помоста і кинула у воду.

— Отже ви не один з тих двох моряків, о котрих згадує наш документ?

— Нї. Я не знав о нїякім документї. Капітан видко кинув его в море вже тоді, коли мене не було на корабли.

— Але капітан, капітан?

— Я гадав, що він утонув, щез, що пішов на дно океана разом з цїлою залогою.

— Атже ви самі сказали, що капітан Ґрант жиє.

— Нї; я сказав: коли капітан жиє.

— І дальше ви додали: то певне жиє на земли австральскій.

— І справдї не може деинде бути.

— Отже не знаєте де він тепер?

— Нї, мильорде — ще раз кажу, що я гадав, що він потонув, або розбив ся де о скали. Аж від вас довідую ся, що може ще й доси жиє.

— То нїчого не знаєте? — питав Ґленарван з очевидним непокоєм.

— Нїчого, мильорде, крім того, що коли жиє, то конче мусить бути в Австралїї.

— Знаєте де ваш корабель розбив ся? — спитав тоді майор, що доси мовчки прислухував ся розмові.

Від того питаня треба було зачати. Захоплений несподїванкою Ґленарван, хотів чим скорше дізнати ся, де капітан Ґрант і забув спитати, в котрім місци розбив ся корабель.

се. На другий день по повороті о $7\frac{1}{2}$ год. рано кинула ся нещастна жінка з вікна третого поверха на улицю. Тіло спадаючи з такої висоти трохи не убило якогось переходячого чоловіка, а відтак з величезною силою ударило о землю. З розбитою головою і поломаними руками та ногами лежала молода і гарна жінка досить довгу хвилю на улици, аж відтак занесено її ще живу на подвіре до дому, де мешкала, і там умерла она по кількох хвилях. — В охрестности Мукачева на Угорщині найдено минувшого місяця трупа повішеного мужчини, при котрім найдено лише его фотографію. Як раз тоді перебував случайно в Мукачеві львівский купець Рат, котрий побачивши фотографію, заявив, що самоубийником есть его знакомий, слухатель львівского університету Йосиф Якубовский. Самоубийника, котрого тіло висіло шість днів на дереві, похоронено на місцевім кладовищи.

— **Нагла смерт.** Вчера около 11-ої години перед полуднем счинило ся у Львові перед віденьскою каварнею збіговище в наслідок наглої смерти о. Володимира Голодиньского, греко-кат. сотрудника зі Страдча коло Янова. О. Голодиньский вийшов з будинку Гал. каси ощадности і хотів вcісти до електричного трамваю, щоби поїхати на засїданя секційні католицкого віча. На улици упав нагле і заки прибігли лїкарі, скінчив житє в наслідок серцевого удару. Покійний числив 30 лїт житя і був від двох лїт сьвященником. Тіло бл. п. о. Голодиньского перенесено до трупарні при львівскім загальнім шпитали.

— **Не удала ся штука.** З Дрогобиччини пишуть о такій пригоді, що лучила ся одному сільскому „фільософови": Мартин Копик з Почаевич, села під Дрогобичем, позичив перед трема роками в касі повітовій 100 зр. на сплату своєї сестри, і хоч зимовою порою денно на своїй сїчкарни заробляв 1—1·50 зр., не спішив ся з довгом. Перед двома роками в часі сьвят різдвяних зачав в коршмі галабурду, при чім сусїдний паробок вибив ему око. Копик на певно рахував, що суд признасть ему 100 зр. за око, а тимчасом при розправі показало ся инакше. Довг стоїть, хата стара — тож спекулює Копик так: обезпечуе в „Дністрі" на 400 зр. хату, котра варта 30—40 зр. Дня 30 червня вечером, коли дїти в хатї полягали, каже Мартин до своєї жінки: „Завтра мусимо нашу хату підпалити, ти підеш в поле, а як буде горіти, не спіши скоро домів; я повезу копюшину до міста. Будемо мати за асекурацию нову хату тай довг сплатимо". Найстарша 10-літ. донька лягла на печи і чула, як обое намавляли ся, а удавала, що спить, тай хропить. На другий день 1 липня, випрятавши всьо з хати до стодоли бере Копик сірку, сухе порохно вербове і клочі, обвиває в шмату тай кладе на поді під платвою, а сам їде до міста, виправивши жінку в поле та засунувши хату. Дівчина розповіла все в сусїдній хатї, з котрої паробок вітцю вибив око. На поді вже курило ся, лізуть через вікно, зробили крик, громада збігла ся, тай тлїючий бальок угасили. Війт дав знати жандармерії і Мартин на своїй фірі привіз з Дрогобича жандарма для списаня протоколу — а тепер сидить в Івановій хатї.

Всячина.

— **Хіньска чемність**, або яким способом редактор хіньскої ґазети позбуває ся непригожої ему рукописи. Одній нїмецкій ґазеті (Münch. N. Nachr.) надіслано дословний переклад письма, яке написав якийсь хіньский редактор відсилаючи комусь непридатну ему рукопись. Письмо се звучить: „Ото твій раб кладе ся тобі до ніг. Клоню ся перед тобою і благаю у твоеї добротливости ласки, щобись дав менї жити і сказати тобі слово. Твоя високоповажана рукопись зволила нас озарити сьвітлом свого величавого змісту. Нас аж таки підносило, коли ми єї читали. На кости моїх предків клену ся, що такого дотепу, такого одушевленя, таких глубоких гадок я ще нїколи не читав. Зі страхом і трепетом відсилаю тобі се письмо назад. Бо коли би я хотів оголосити сей неоцїнений скарб, який ти менї прислав, то цїсар наказав би, щоби з него зробити взорець і що невільно вже нїчого инакше писати, хиба лиш так, як написана твоя рукопись. Але коли хтось знає ся на лїтературі так як я, то знає, що й за десять тисячів лїт не написав би нїхто щось такого, як то ти отсе написав. Длятого відсилаю тобі твоє письмо назад. По десять тисячів разів благаю тебе, не гнївай ся. Вір менї, що моя голова лежить тобі при твоїх ногах. Зроби з нею, що хочеш. Твій раб рабів".

— **Скарб шаха перского.** Шах перский Наср-Еддін лишив свому наслїдникови величезний скарб, котрий містить ся в скарбници під палатою шаха в Тегерані. День і ніч стережуть вояки входу до тої скарбниці, котра есть безпосередно під комнатами шаха, о котрім можна сьміло сказати, що спочиває на своїх скарбах. Там знаходить ся півтора сотки міліонів готових гроший самим золотом і сріблом, та множество золотих і срібних штаб. Крім того в окремім забудованю палати знаходять ся ще й дорогоцїнности, котрих цїни нїхто не знає. Суть то дияманти, брилянти, перли, рубіни і смараґди та инші дорогі камінї. Межи тими дорогоцїнностями знаходить ся ґльобус, з литого золота, котрого промір має 60 центиметрів; він цїлий вкритий дорогими каменями. Индия есть виложена прекрасними аметистами, Африка рубінами, Анґлія брилянтами, море смараґдами і т. д. Імена головних міст суть виложені брилянтами і перским письмом. Парадний трон шаха есть вирізьблений з мармору і цїлий сьвітить ся від золота. Також і подушки та коври на тронї суть нашиті дорогим камінем. До всїх сих дорогоцїнностий приходить ще цїлий арсенал парадної зброї і ґардероба сердарів, то значить довгих і дияментами та иншими дорогими каменами нашитих одежий від паради.

— **Т. зв. народні імни** походять майже всї з новійших часів, і по найбільшій части навіть не знати хто їх уложив і доробив до них музику. Одинокий імн, котрий уложив великий поет, есть норвеский; его написав норвеский поет Бернштерн Бернзон. Одинокий імн, до котрого доробив музику славний компонїсть, есть австрийский; его уложив під ноти Гайдн. Одиноким в своїм роді есть португальский імн, котрого автором був бразилїйский цїсар Дом Педро І.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 10 липня. Budap. Corr. доносить з уповаженя, що вість о заручинах кн. Орлеаньского з донькою Архікн. Йосифа есть передчасна.

Париж 10 липня. Мінїстер фінансів предложив проект чотирох давнїйших проектованих безпосередних податків. Справу наложеня $4\frac{1}{2}$ процент податку на ґрунти відкинено, але коли референт сказав, що то значить 19 міліонів дефициту, на котрий нема покрития, справу відложено.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Від тої хвилї розмова, що доси вела ся без ладу стала розумною і в наслїдок того стали вскорі роз'яснювати ся перед слухателями і найменші подробицї тої сумної пригоди.

На питане майора Ертон так відповів:

Коли мене вода пірвала з помоста, гнав корабель до арстралїйского берега, що був віддалений о яких двіста пятьдесять сяжнїв від нас і там корабель розбив ся.

— Під трийцятим семим степенем ширини? — спитав Джон.

— Під трийцятим семим — відповів Ертон.

— На західнім побережи?

— Противно, на всхіднім — відповів живо кватирмайстер.

— Котрого дня?

— В ночи дня 27 червня 1862 року.

— Так, так! Як раз тоді! — скрикнув Ґленарван.

— Отже бачите, мильорде — замітив Ертон — що я мавправо говорити, що коли капітан Ґрант живе, то треба его глядати не деинде, а в Австралії.

— Ми его будемо глядати, найдемо его і виратуємо! — сказав з жаром Паґанель. — Ах, ти дорогоцїнний документе, треба признати, що найшли тебе дуже оглядні люди!

Нїхто певне не чув тих похвальних слів Паґанеля. Ґленарван, леді Єлена, Мария і Роберт, окружили Ертона і стискали его руки.

Всім здавало ся, що присутність того чоловіка есть певною запорукою виратованя Гаррі Ґранта; бо коли моряк вийшов цїло з небезпечности, то чому би капітан не мав вийти здоровий і цїлий з тої пригоди? Ертон заєдно повтаряв, що капітан Ґрант мусить бути при житю, так як він сам. Де? — не знав, але то певне, що в Австралії. Відповідав на тисячі оглядних питань. Коли говорив, держала его міс Ґрант за руки. Атже-ж він був одним з товаришів єї вітця — той моряк був на *Брітаннії*. Жив з капітаном Гаррі Ґрантом, дїлив з ним труди і небезпечности подорожи! Мария не могла відорвати очий від его суворого лиця; плакала з надміру щастя!

Аж доси нїкому не прийшло на гадку сумнївати ся о правдомовности і тотожности Ертона. Лише майор і Джон Менґлїс менше легковірні, завдавали собі питаня, чи слова Ертона заслугують на цїлковиту віру? Его несподївана стріча могла збудити підозріне. Ертон правда наводив дати і подрібні події, але подробицї можуть бути дуже точні, а не конче певні; впрочім звістно, що брехнї як раз визначують ся точностию подробиць. Мек-Небс не говорив тому нїчого і не хотів наперед видавати свого осуду.

Противно Джон Менґлїс скоро позбув ся сумнївів і увірив, що Ертон був товаришем Ґранта, особливо коли почув, що говорить з Мариею о єї вітци. Ертон знав дуже добре Марию і Роберта. Видів їх обое в Ґлезґо при від'їздї корабля *Брітаннія;* пригадав їм, що було на працальнім снїданю, яке капітан давав на покладї корабля для своїх приятелів. Там був судия Мек-Ентір, а десятилїтного Роберта віддано під опіку керманича Діка Тернера, але ему хлопець утїк і став лїзти на один машт.

— Правда, правда! — крикнув Роберт.

Ертон пригадував на тисячі инших дрібних обставин, котрим не надавав такої ваги як Джон Менґлїс. Коли переставав Мария просила:

— Ще, пане Ертон, говоріть ще о нашім біднім вітци!

Кватирмайстер оповідав дальше, а Ґленарван не хотів ему перебивати, хоч мав двайцять важнїйших питань: леді Єлена здержала его, вказуючи на радість молодої дївчини.

(Дальше буде).

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.